

LESBRIEF

**BIJ DE MIDDERNACHTLOPER
VAN MAREN STOFFELS**

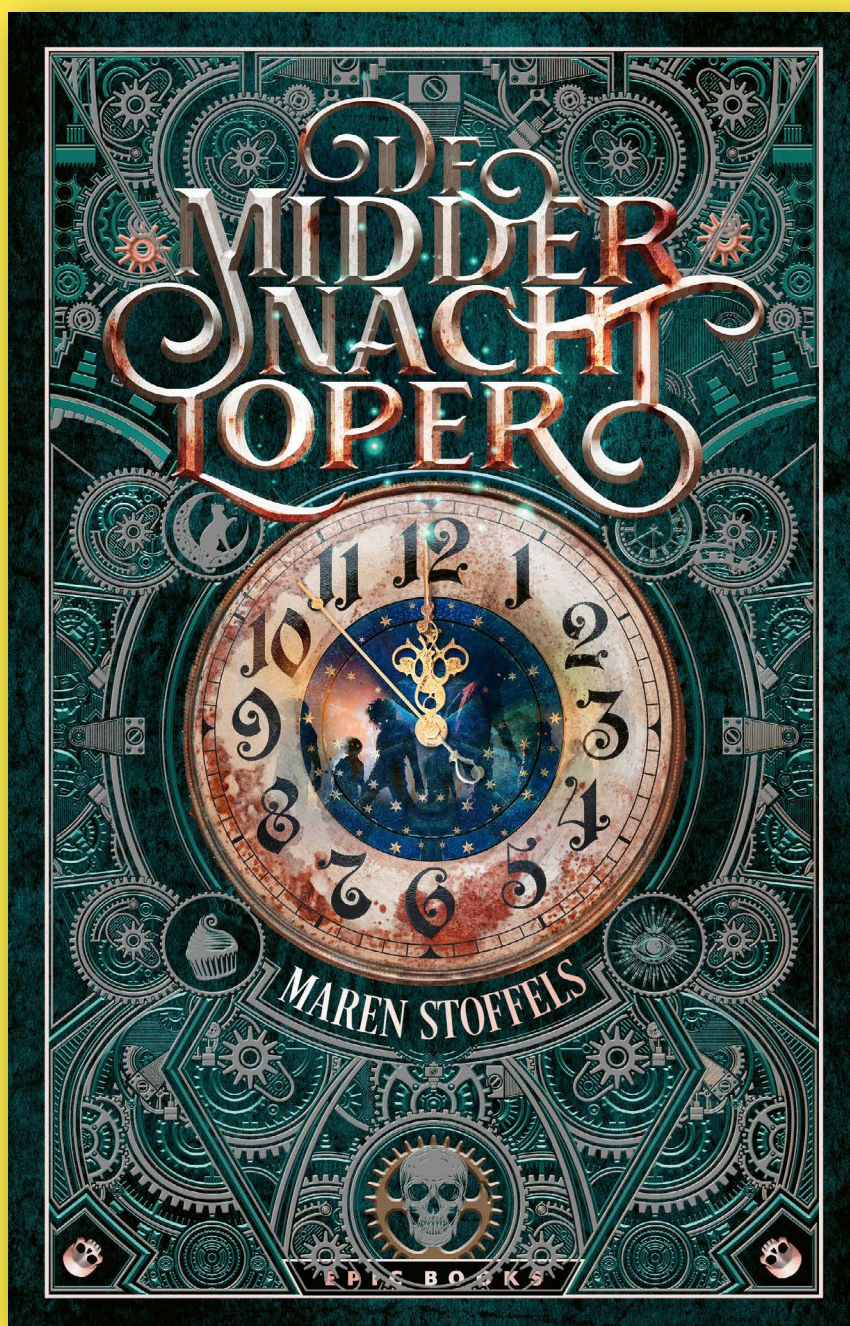
Jonge Jury 2027

FANTASY

**MYSTERIE
SPANNING
FAMILIE**

LEESFRAGMENT 1

De Middernachtloper van Maren Stoffels

Sunny Fields runt met haar oma Row een bakkerscafé in het plaatsje Oakley. In het café staat een geheimzinnige houten stoel, waar niemand op durft te gaan zitten. Ze zeggen dat de stoel vervloekt is.

Hoofdstuk 2

DE VREEMDE KLANT

it kan niet.
Er heeft nog nooit iemand op die plek gezeten.
En nu zit die vrouw er. Nog geen kwartier geleden werd Sunny bijna op die stoel gedwongen – en nu zit er iemand!
Sunny heeft altijd gefantaseerd over wat er zou gebeuren als er iemand op de stoel ging zitten – net als alle toeristen die speciaal voor de stoel naar Oakley komen.
Ze had op zijn minst een stroomstoring verwacht, een harde knal, een aardverschuiving, maar niet deze stilte.
Een oorverdovende stilte.
Sunny heeft de vrouw een nieuw kopje koffie gegeven en excuses gemompeld voor de scherven.
En nu zit de klant daar, ze staart voor zich uit en roert in haar kopje.
Wie is dit? Weet deze vrouw van de vloek van de stoel? Het

lijkt er niet op, want ze zit er zo rustig bij dat het lijkt alsof ze hier elke week zit.

Sunny zit op haar kruk achter de toonbank, met haar tekenblok op schoot. Haar handen trillen als ze haar potlood op het papier zet.

Ze wil de vrouw vastleggen, zo goed mogelijk. Voorzichtig zet Sunny haar eerste lijnen op papier.

Haar kleding lukt aardig. De wijde trui met brede col, die bijna een soort sjaal lijkt en haar huid tot haar kin bedekt, staat binnen een minuut op papier. Net als haar strakke, donkere broek met stevige, zwarte schoenen eronder.

Maar het is het gezicht van de vrouw dat Sunny maar niet lukt. Elke keer gumt ze het uit en begint ze opnieuw.

De scherpe jukbeenderen van de vrouw worden al snel te mannelijk en haar spitse neus lijkt te lang.

En dan heeft ze het nog niet eens over haar bijzondere haar-kleur. Op papier hebben haar helderrode haren meer de kleur van bloed dan die van herfstbladeren en na de zoveelste poging wil Sunny de tekening gefrustreerd verfrommelen, als de deur ineens opengaat.

Haar oma is ein-de-lijk terug.

‘Sun,’ zegt Row. ‘Wil jij het bord binnenhalen en afsluiten?’

Sunny’s blik schiet naar de vrouw in de hoek. Row heeft haar nog niet gezien en ze loopt in één rechte lijn door naar achteren. Onder haar arm houdt ze een bruine envelop, die ze stevig tegen zich aan klemt.

‘Oma?’ Sunny schiet achter Row aan het gangetje in. ‘Moet je kij...’

‘Nu niet, Sun,’ zegt Row kortaf en ze trekt de deur van haar slaapkamer open. Sunny vangt een glimp op van de puinhoop daarbinnen. Overal liggen papieren, alsof iemand een doos A4’tjes boven haar vloer heeft omgekeerd.

‘Wat is dat?’ Sunny staart verbaasd naar de rommel. Normaal gesproken is haar oma altijd netjes en opgeruimd. ‘Waarom is het hier zo’n troep?’

‘Ik zei *nu niet!*’ Row kijkt Sunny fel aan. ‘Wat begrijp je daar niet aan?’

Voordat Sunny het weet, smijt haar oma de deur van haar slaapkamer achter zich dicht. Sunny kijkt ongelovig naar de dichte deur. Wat is er nou aan de hand? Waarom doet haar oma ineens zo?

‘Oma?’ Sunny legt haar hand tegen de deur. ‘Is alles oké?’

Er klinkt een diepe zucht. ‘Morgen,’ zegt Row alleen maar.

Even overweegt Sunny om de deur open te doen, maar dan klinkt de stem van de vrouw uit de patisserie.

‘Sunny? Misschien wordt het tijd dat ik me even voorstel.’

De vrouw geeft Sunny een klein knikje. ‘Ik ben Andrix.’

Die naam zegt Sunny helemaal niets en ze weet zeker dat ze zo’n bijzondere naam had onthouden als ze hem eerder had gehoord.

‘Kom je even zitten? Alsjeblieft?’

Waarom wil ze zo graag dat Sunny bij haar aan het tafeltje komt zitten?

Sunny kijkt weer naar de gang naar Rows kamer. Als ze roept, zal haar oma binnen een tel hier staan.

Dus misschien kan het geen kwaad?

Sunny haalt diep adem, pakt een stoel van het dichtstbijzijnde tafeltje en gaat tegenover Andrix zitten.

Zoals altijd overvalt haar de kou in deze hoek. Het liefst was ze een tafeltje opgeschoven.

‘Hoe...’ begint Sunny. ‘Hoe kunt u daar zitten?’

‘Waar?’

‘Dáár.’ Sunny wijst naar de houten stoel. ‘Niemand kan op die stoel zitten.’

‘O?’ Andrix strijkt even over de X die in de leuning is gegraveerd. Volgens Sunny staat er nog een letter achter, maar die heeft ze nooit goed kunnen ontcijferen. Zino denkt dat het gewoon een beschadiging is in het hout, omdat de stoel al zo oud is.

‘Wat is er met deze stoel?’

‘Hij is vervloekt.’

‘Hoe bedoel je?’

‘Er durft nooit iemand op te zitten.’

Sunny denkt weer aan Duncan. Als het aan hem had gelegen, had Sunny erop gezeten. Opnieuw is ze Morisson ongelooflijk dankbaar.

‘Ach.’ Andrix glimlacht. ‘Misschien ben ik te vaak omringd met doden om daar iets van te voelen.’

Omringd met doden.

Sunny voelt haar nekharen overeind springen. Zei Andrix dat nou écht?

‘Ik ben een Middernachtloper,’ zegt Andrix dan. ‘Weet je wat dat is?’

Sunny schudt haar hoofd.

‘Een Middernachtloper reist tussen de wereld van de levenden en het dodenrijk om brieven te bezorgen,’ legt Andrix uit.

Er trekt een rilling over Sunny’s rug. Het is net of het winterse weer van buiten door de etalageruit naar binnen komt. Reizen tussen het dodenrijk en hier? Zoiets bestaat toch helemaal niet?

‘Middernachtlopers zijn extreem zeldzaam,’ gaat Andrix verder. ‘Ik... Ik zoek al jaren naar een nieuwe... En vandaag is het me eindelijk gelukt.’

Langzaam dringt het tot Sunny door wat Andrix bedoelt.

‘Ik?’

Andrix knikt. ‘Ja. Weet je hoe bijzonder je bent?’

‘Bijzonder?’ Sunny hoort wel vaker mensen iets over haar zeggen, maar dit woord zat er nog nooit tussen.

Freak, buitenbeentje, weirdo, abnormaal, afwezig, loner...

Die woorden zaten er wél tussen, vooral uitgesproken door Duncan en zijn vrienden.

Bijzonder.

Het woord nestelt zich in haar binnenste, en verwarmt haar van top tot teen.

En dan dat andere woord: *Middernachtloper.*

De zestien letters gonzen door haar aderen. Hoe kan ze een Middernachtloper zijn zonder dat ze het ooit door heeft gehad?

‘Voel je het zelf dan niet?’ Andrix lijkt haar gedachten te kunnen lezen. ‘Voel je zelf niet dat je anders bent dan andere mensen?’

Anders.

Nog zo’n woord dat Sunny vaak hoort als mensen het over haar hebben en ze weet dat het niet als compliment bedoeld is.

‘Je bent een Middernachtloper,’ zegt Andrix. ‘Dat voelde ik meteen.’

Dan kijkt ze op haar horloge. Het is een bijzonder exemplaar, ziet Sunny. De wijzerplaat is bedekt met bladeren, die een zwak licht geven en langzaam rond lijken te draaien. Het heeft iets betoverends.

‘Ik moet gaan, maar morgen kom ik terug, dus denk erover na.’

‘Waarover?’

‘Of je de reis naar het dodenrijk aandurft.’

Niet weggaan, wil Sunny roepen. Ze wil de vrouw aan haar oma voorstellen. Row moet met eigen ogen zien hoe relaxed die vrouw op de stoel zit!

Maar Andrix staat op en loopt om de toonbank heen naar de kassa. Sunny hoort dat ze een paar muntstukken in de lade laat vallen. Dan blijft ze even staan en Sunny beseft dat Andrix het portret bekijkt dat ze van haar gemaakt heeft.

‘Hij lijkt niet,’ zegt Sunny snel. ‘Je mag het gratis meenemen.’

De woorden van Duncan flitsen door haar hoofd. *Je hebt me beledigd. Daar moet je voor worden gestraft.*

Misschien had Duncan gelijk en leek zijn portret echt voor geen meter...

‘*Gratis?*’ Andrix tast in haar broekzak en haalt er een geldbriefje uit, dat ze op Sunny’s kruk achter de toonbank legt.

‘Je moet nooit je talent gratis weggeven, Sunny Fields.’

Met de tekening opgerold onder haar arm loopt Andrix naar de deur. Het belletje rinkelt en er komt opnieuw een ijskoude windvlaag naar binnen.

‘Onthoud dat.’

LESMATERIAAL BIJ DE MIDDERNACHTLOPER VAN MAREN STOFFELS 1 2 3

OPDRACHT 1 - ONTMOETINGEN

Lees het eerste fragment. Sunny maakt kennis met Andrix.

- Welke eigenschappen passen goed bij Sunny? Ga uit van wat je weet uit het fragment.
Leg je keuze uit.
bang – creatief – eigenwijs – impulsief – nieuwsgierig – onzeker – oplettend – zelfverzekerd
- Wat valt Sunny op aan Row, haar oma? Noem twee dingen.
- Wat valt Sunny op aan Andrix? Noem drie dingen.
- Andrix gaat op de stoel zitten waar niemand op durft te gaan zitten. Overleg met een klasgenoot. Wat denken jullie:
 - 1 Zou de stoel niet zo gevaarlijk zijn als gedacht wordt?
 - 2 Zou Andrix als middernachtoper een speciale gave hebben?Bij 1; waarom denken mensen dat de stoel vervloekt is? Licht je antwoord toe.
Bij 2; waardoor komt het dat Andrix gewoon op de stoel kan zitten? Licht je antwoord toe.

LEESFRAGMENT 2

De Middernachtloper van Maren Stoffels

Er klinkt getik op het raam. Wat is dat? Misschien een andere kat, die door de dakgoot struint en hoopt dat hij ook naar binnen kan?

Maar dan hoort ze het geluid opnieuw. Het klinkt niet als een kat.

Sunny zet haar voeten op de houten planken en loopt zo stil mogelijk naar het dakraam. Als ze het opent, voelt ze een felle tik tegen haar arm.

‘Au!’ Verbaasd kijkt ze naar het steentje in de dakgoot. Heeft iemand dat gegoooid?

Sunny kijkt naar beneden en schrikt. Want na een hele dag wachten, had ze niet verwacht dat ze de vrouw ooit nog terug zou zien.

Maar ze is er wel.

Beneden, in het schijnsel van de lantaarnpaal voor het huis van Zino en Morisson, staat Andrix.

Sunny trekt de deur van de patisserie zo zacht mogelijk achter zich dicht. Ze kan niet voorkomen dat het belletje zachtjes rinkelt en ze hoopt maar dat Row er niet wakker van wordt.

‘Je... Je bent er,’ stamelt ze en ze kijkt naar de grote postzak die naast Andrix’ voeten ligt.

Andrix knikt. ‘Natuurlijk ben ik er, dat had ik toch gezegd?’

‘Ik heb de hele dag gewacht.’ Sunny kan er niets aan doen dat ze verwijtend klinkt.

‘Denk je dat een Middernachtloper overdag werkt?’ Andrix glimlacht.

Natuurlijk... Waarom heeft Sunny dit niet bedacht?

‘Je ziet er beroerd uit.’

‘Het was een lange dag,’ geeft Sunny toe. ‘Er... Er is iemand op de stoel gaan zitten... Het is helemaal fout afgelopen.’

Andrix schrikt. ‘Echt?’

‘Hij leek een soort aanval te krijgen. En hij heeft mijn oma gebeten.’

‘Gebéten?’ Andrix schudt haar hoofd. ‘Wat erg... En nu?’

Sunny kijkt achterom naar Oakley Cakes. Ze krijgt niet over haar lippen dat ze misschien wel weg moeten van deze plek.

‘Ik weet het niet. We hadden de stoel moeten afschermen toen het nog kon. Hij is écht gevaarlijk...’

‘Je kon niet weten wat er zou gebeuren,’ zegt Andrix. ‘Geef jezelf hier alsjeblieft niet de schuld van.’

Sunny knikt. Misschien heeft Andrix gelijk, maar zo voelt het niet. Het schuldgevoel knaagt in haar binnenste.

‘Heb je er vandaag nog over nagedacht?’ vraagt Andrix dan.

Sunny kijkt op. Natuurlijk heeft ze over Andrix’ voorstel nagedacht.

‘Ik doe het,’ zegt ze. Zodra de woorden haar lippen over zijn, versnelt haar hartslag.

‘Mooi.’ Andrix’ glimlach wordt nog breder. ‘Laten we dan maar snel gaan.’

‘Nú?’ Sunny kijkt achterom naar de patisserie. Wat als Row wakker wordt en merkt dat Sunny niet in bed ligt? ‘We gaan nu meteen? Moet ik me hier niet op voorbereiden?’

‘Op Middernachtlopen kun je je niet voorbereiden,’ zegt Andrix en ze slingert de zware postzak die naast haar staat over haar schouder. ‘En de dingen die je moet weten, vertel ik je onderweg.’

Bij elke stap die Sunny zet, voelt ze de zenuwen toenemen. Ze gaat de reis naar het dodenrijk maken.

Het klinkt ongeloofwaardig, als pure fantasie.

Naar het dodenrijk... dat kan toch helemaal niet?

Maar het idee dat ze haar ouders straks misschien terugziet, maakt dat ze de ene voet voor de andere blijft zetten.

Zal ze hen kunnen vasthouden? Met hen kunnen praten? Misschien kunnen zij haar raad geven over wat ze met Oakley Cakes en de Browns kunnen doen.

Sunny herinnert zich hoe haar moeder haar vroeger naar bed bracht en dan een verhaal vertelde. Vaak praatte Sunny op dat moment ook honderduit. Het leek wel of ze altijd alles van de

dag opspaarde tot dát moment. In het donker van haar slaapkamer durfde ze veel meer te vertellen dan overdag.

Andrix gaat Sunny voor over de brug, het dorp uit. Dan beseft Sunny waar ze heen gaan: ze gaan naar het bos.

Ze is vaak genoeg in Oakley Forest geweest, maar nog nooit in de nacht.

‘Blijf dicht bij me,’ zegt Andrix en haar horloge verlicht het donkere bospad voor hen. ‘Ik wil dat je je oren en ogen vanaf nu goed openhoudt en alle informatie in je opslaat.’

Sunny denkt aan Row, die ook zulke dingen kan zeggen als ze een nieuw recept gaan uitproberen.

Sunny heeft geluk dat ze dingen snel onthoudt. Als iets haar interesse heeft, kan ze elk detail in zich opslaan, als een harde schijf met een gigantisch geheugen.

‘Als Middernachtloper breng je brieven naar het dodenrijk, maar neem je ook brieven mee terug naar hier,’ vertelt Andrix.

Sunny knikt.

‘Alléén brieven.’ Andrix houdt even halt. ‘Dat is heel belangrijk. Je neemt nooit iemand mee. Begrepen?’

Sunny knikt nog een keer.

‘Ik wil het je hardop horen zeggen.’

‘Ik neem alleen brieven mee, verder niets.’

‘De levenden blijven hier, de doden blijven daar. Anders gaat het gruwelijk fout. Heb je dat begrepen?’

‘Ik heb het begrepen,’ zegt Sunny.

‘Goed.’ Andrix loopt verder. ‘Middernachtlopers reizen via

kruispunten. Er is een veilig kruispunt in het bos, eentje met weinig bekijks.'

Sunny knikt. Er zal nu geen levende ziel in het bos rondlopen, dat weet ze zeker.

'Kijk de doden niet recht aan,' gaat Andrix verder. 'Nooit.'

'Waarom niet?'

'Hun ogen kunnen je overtuigen dingen te doen die je beter niet kunt doen...'

'Ik kijk nooit iemand aan,' zegt Sunny snel. 'Mijn oma zegt altijd dat ik dat vaker moet doen, maar... ik hou niet van ogen.'

'In dit geval is dat juist goed.' Andrix gaat Sunny voor nog dieper het bos in.

De geluiden klinken anders dan overdag, alsof de uil even verderop speciaal voor haar roept.

'De meeste doden zullen blij zijn ons te zien, maar er kunnen ook andere reacties komen... Ik wil dat je dat goed beseft.'

In Sunny's hoofd vormen zich beelden. Woedende dodenmassa's, die op hen af komen stormen...

Wie zegt dat dit allemaal goed afloopt? Straks gaat het helemaal mis daar...

'En het kan er koud zijn,' gaat Andrix verder. 'Heel erg koud. Maar volgens mij moet dat geen probleem voor je zijn.' Ze kijkt even naar Sunny, die zoals altijd alleen een trui draagt.

Sunny schudt haar hoofd. 'Ik heb het nooit koud.'

'Dat is een fijne bijkomstigheid,' zegt Andrix. 'Gelukkig kunnen de meeste Middernachtlopers goed tegen de kou daar...'

‘Hoeveel Middernachtlopers zijn er eigenlijk?’

‘Bij de Poort werk alleen ik. Het is geen groot gebied, maar jouw hulp is erg welkom. Er zijn dagen dat het heel druk kan zijn.’

Andrix houdt plotseling halt. ‘We zijn er.’

Sunny kijkt om zich heen en ziet de vier bospaden om hen heen. Dit is het kruispunt waar Andrix het over had...

‘Dit is voor jou.’ Uit de zak van haar trui haalt Andrix een horloge met een leren bandje. De lichtgevende wijzerplaat heeft een prachtige, diepblauwe kleur. ‘Je moet het altijd bij je dragen en wees er zuinig op. Ze zijn zeldzaam.’

‘Voor mij?’ Sunny pakt het horloge voorzichtig aan.

‘Dit is jouw *die-watch*.’

‘Mijn wát?’

‘Niemand zal er iets bijzonders aan zien, het is voor gewone mensen niets meer dan een chique horloge, maar dit horloge kan ook iets anders...’

‘Wat dan?’ Sunny staart naar de sterren op de wijzerplaat. Ze lijken zachtjes rond te draaien, het heeft haast iets hypnotiserends.

‘Doe maar om,’ moedigt Andrix haar aan. ‘Je kunt het gebruiken als zaklamp; als je twee keer op de wijzerplaat tikt, komt er een felle straal licht uit. Maar het beste moet nog komen...’

Sunny legt het horloge op haar pols en trekt het leren bandje strak. Normaal gesproken houdt ze niet van sieraden, maar dit ding voelt vertrouwd aan, alsof het er altijd al zat.

‘Om twaalf uur krijg je hiermee namelijk één minuut toegang om te Middernachtlopen.’ Andrix laat haar eigen horloge zien.

‘Zonder die-watch kom je niet in het dodenrijk,’ zegt ze. ‘Maar dan nu het vervelende gedeelte... Middernachtlopen kan alleen als je met een dode meereist.’

Sunny kijkt op. Wat zegt Andrix nou?

‘Op de wijzerplaat zie je zo meteen allerlei doodsoorzaken staan. De doodsoorzaken van mensen die vandaag zijn overleden. Aan jou de taak om een dode te kiezen met wie je mee wilt reizen. Maar besef wel: het zal waarschijnlijk pijn doen.’

De informatie doet Sunny duizelen. ‘Dus...?’

‘De dode met wie je meereist, bepaalt de pijn die jij als Middernachtloper ervaart,’ legt Andrix uit. ‘Als je meereist met iemand die is gestikt, zul jij het ook behoorlijk benauwd krijgen. Reis je met iemand mee die is neergestoken...’

‘Stop maar, ik snap het,’ zegt Sunny snel. Ze voelt zich misselijk worden. Waarom vertelt Andrix haar dit nu pas? Ze probeert aan haar ouders te blijven denken, maar haar angst neemt het over, ze haalt steeds sneller adem.

‘Zodra je een dode voorbij ziet komen met wie je mee wilt reizen, druk je op het knopje aan de zijkant van je die-watch,’ zegt Andrix en ze wijst naar het kleine knopje. ‘Hier.’

Sunny knikt, haar keel voelt plotseling gortdroog.

‘Het beste kun je voor “slaap” gaan, daar komen er elke nacht wel een paar van voorbij en die dood is vaak pijnloos. Maar...’ Andrix laat een korte stilte vallen. ‘In deze tijd van het jaar is het nogal druk, dus je moet op tijd drukken. Geen zorgen, ik reis met je mee. We gaan altijd samen.’

Plotseling licht haar horloge nog feller op.

‘Het is bijna middernacht,’ zegt Andrix. ‘Het gaat beginnen.’

OPDRACHT 2 - ONDERWEG NAAR HET DODENRIJK

Lees het tweede fragment.

- Welke indruk krijg je van Andrix? Is die dezelfde als in het eerste leesfragment? Zo niet, wat zijn de verschillen?
- Wat zijn de regels voor het middernachtlopen? Stel een handleiding op met vijf instructies. Elke instructie bestaat uit een zo kort mogelijke zin.
- Hoe gaat het verhaal vanaf hier verder, denk je? Schrijf het vervolg.
 - Beschrijf eerst in grote lijnen wat er volgens jou gebeurt.
 - Vergelijk jouw verwachtingen met die van een klasgenoot. Denken jullie ongeveer hetzelfde, of juist iets heel anders?
 - Werk samen een van jullie beschrijvingen uit (of combineer jullie ideeën).
 - Gebruik ongeveer 500 woorden.

OPDRACHT 3 - VERBODEN ACTIES

Sunny doet meerdere keren dingen die niet mogen van mensen om haar heen.

De gevolgen daarvan zijn niet altijd even handig.

- Vul aan wat er gebeurt door de acties die in het schema staan.
- Vul het schema zelf aan met een of twee acties uit het boek, en de gevolgen daarvan.
- Wie verbiedt of verbieden Sunny het meest? Wat zegt dat volgens jou over dit personage/deze personages?
- Wat vind je van Sunny's acties? Wat zou jij doen als je in haar schoenen stond?

ACTIE	VERBODEN DOOR	GEVOLG(EN)
Zonder Andrix naar het dodenrijk		
Naar Niemandland		

CREATIEVE OPDRACHT

Sunny tekent graag portretten van anderen. Maar hoe ziet Sunny er volgens jou uit? Maak een portrettekening van haar. Of kies een ander personage.

OPDRACHT 4 - BRIEVEN AAN DE DODEN

Sunny haalt veel voldoening uit het over en weer bezorgen van brieven tussen mensen en doden. Het doet de verzenders en ontvangers veel, merkt ze.

- Met wie zou jij graag brieven willen uitwisselen? Leg uit waarom. Het mag iemand zijn die je persoonlijk kent (of kende), maar ook bijvoorbeeld een artiest, sporter of wetenschapper.
- Wat zou je diegene willen zeggen, vragen en/of uitleggen? Schrijf het op in steekwoorden.
- Schrijf de brief.
 - Werk je steekwoorden uit tot goed lopende zinnen.
 - Begin met een aanhef, maak alinea's en sluit af met een groet.
 - De brief is ten minste één A4, langer mag ook.

IS DIT BOEK JOUW FAVORIET?

Breng jouw stem uit via jongejury.nl/stemmen

JONGE JURY DOORLEESTIPS

Genoten van dit boek? Dan wil je deze niet missen:

Futura – Suzanne Wouda

Wat als je vader blijkt te werken aan een gruwelijk medisch experiment? Kiest Libby voor haar vader, of redt zij haar vrienden?

De trein van vier over twaalf – Conny Palmkvist

Nicolaus kan met de trein terug naar het moment net voor zijn moeders dood. Gaat hij de toekomst veranderen?